

ЗАКОН

О ПОТВРЂИВАЊУ УГОВОРА ИЗМЕЂУ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ И МАЂАРСКЕ О ПРАВНОЈ ПОМОЋИ У ГРАЂАНСКИМ СТВАРИМА

Члан 1.

Потврђује се Уговор између Републике Србије и Мађарске о правној помоћи у грађанским стварима, потписан у Будимпешти, 14. новембра 2024. године, у оригиналу на српском, мађарском и енглеском језику.

Члан 2.

Текст Уговора између Републике Србије и Мађарске о правној помоћи у грађанским стварима у оригиналу на српском језику гласи:

УГОВОР ИЗМЕЂУ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ И МАЂАРСКЕ О ПРАВНОЈ ПОМОЋИ У ГРАЂАНСКИМ СТВАРИМА

Република Србија и Мађарска (у даљем тексту: појединачно као „Уговорна Страна”, заједно као „Уговорне Стране”),

Узимајући у обзир намеру за даљим развијањем пријатељских односа између Уговорних Страна,

Придајући велики значај јачању правне сарадње између Уговорних Страна,

Тежећи обезбеђивању заштите права и легитимних интереса својих држављана и сигурности у испуњавању њихових легитимних потреба,

Са циљем развоја и продубљивања сарадње у грађанским стварима, чиме се олакшава развој билатералних односа, на основу принципа суверенитета, једнакости и узајамног поштовања интереса Уговорних Страна,

Договориле су се о следећем:

ПРВИ ДЕО ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Поље примене

Члан 1.

(1) Органи Уговорних Страна пружају једни другима правну помоћ у грађанским стварима у складу са одредбама овог уговора.

(2) У смислу овог уговора грађанске ствари обухватају и спорове који се односе на породично и радно право, трговинске спорове као и грађанску одговорност за штету проузроковану кривичним делима, без обзира да ли је реч о судским или вансудским поступцима. Питања из области социјалног осигурања нису обухваћена овим уговором.

(3) Поље примене овог уговора не обухвата питања која су уређена:

1. Конвенцијом о надлежности, меродавном праву, признању и извршењу одлука и сарадњи у материји родитељске одговорности и мера за заштиту деце од 19. октобра 1996. године;

2. Конвенцијом о међународном остваривању издржавања деце и других чланова породице од 23. новембра 2007. године;

3. Хашким протоколом о меродавном праву за обавезе издржавања од 23. новембра 2007. године; и

4. Конвенцијом о признању и извршењу иностраних арбитражних одлука потписаном у Њујорку, 10. јуна 1958. године.

(4) Ако није другачије предвиђено, у смислу овог уговора „органи” означавају судове и друге органе који имају надлежност у грађанским стварима

према праву дотичне Уговорне Стране. „Други органи” означавају, али нису ограничени на, органе старатељства, матичне службе, јавне бележнике и јавне извршитеље који поступају у грађанским стварима.

Правна заштита и слободан приступ судовима и другим органима

Члан 2.

(1) Држављани једне Уговорне Стране уживају на територији друге Уговорне Стране исту правну заштиту својих личних и имовинских права као и њени држављани.

(2) Држављани једне Уговорне Стране имају приступ органима друге Уговорне Стране под истим условима који важе за њене држављане.

(3) Одредбе овог уговора такође се примењују на правна лица и друге правне субјекте без својства правног лица, који су основани на територији једне од Уговорних Страна у складу са њеним прописима.

Начин комуникације

Члан 3.

(1) Приликом примене овог уговора, органи Уговорних Страна који поступају у грађанским стварима међусобно комуницирају преко централних органа које именују Уговорне Стране.

(2) Уговорне Стране именују Министарство правде Републике Србије и Министарство правде Мађарске као централне органе. Уговорне Стране ће једна другој, дипломатским путем, доставити податке о именованим централним органима и измене тих података, истовремено са обавештењем из члана 30. овог уговора које се односи на ратификацију овог уговора, при чему ће свака наредна измена бити достављена без одлагања.

Језик комуникације

Члан 4.

(1) Језик комуникације између централних органа је енглески језик.

(2) Осим ако није другачије предвиђено овим уговором, орган који упућује захтев за правну помоћ сачињава замолницу и пропратна документа на свом службеном језику и уз њих прилаже оверени превод на службени језик замољеног органа.

(3) Замољени орган доставља одговор на замолницу и документа која се прилажу уз одговор на свом службеном језику.

Ословаћање од легализације

Члан 5.

(1) Јавне исправе издате од стране надлежних органа једне од Уговорних Страна, као и приватне исправе које садрже судску или јавнобележничку оверу, као што су, нарочито, потврда о упису, потпису или идентитету, неће захтевати додатну легализацију ако се употребљавају пред органима друге Уговорне Стране.

(2) Без обзира на одредбу става (1) овог члана, ако постоји основана сумња да потпис, статус потписника или печат, односно штампил нису аутентични, надлежни орган Уговорне Стране може, на начин из члана 3. овог уговора, затражити од централног органа друге Уговорне Стране да потврди аутентичност те исправе. Таква провера аутентичности може се захтевати само у изузетним случајевима, уз указивање на разлоге због којих се провера тражи.

ДРУГИ ДЕО

ПРОЦЕСНА ПРАВНА ПОМОЋ

Обим правне помоћи

Члан 6.

Правна помоћ, у смислу овог уговора, обухвата поступање по замолницама за достављање аката, предузимање радњи неопходних за извођење доказа, посебно за слање материјалних доказа и докумената, саслушање странака, сведока, вештака и других лица, вршење увиђаја, слање јавних исправа о грађанском статусу и давање обавештења о правним прописима.

Одбијање правне помоћи

Члан 7.

Замољена Уговорна Страна може одбити извршење замолнице поднете на основу овог уговора ако сматра да би поступање по замолници могло угрозити њен суверенитет, безбедност или јавни поредак, или ако извршење замолнице не спада у делокруг рада надлежних органа замољене Уговорне Стране. Замољена Уговорна Страна, у року од 30 дана од дана пријема замолнице, обавештава Уговорну Страну молиљу о разлогу одбијања извршења замолнице.

Трошкови правне помоћи

Члан 8.

Осим ако није другачије предвиђено одредбама овог уговора, замољена Уговорна Страна не може тражити накнаду трошкова за извршење замолнице

за правну помоћ која је поднета на основу овог уговора, већ свака Уговорна Страна сноси трошкове пружања правне помоћи на својој територији.

Достављање докумената

Члан 9.

(1) На замолнице за правну помоћ које се односе на достављање аката у грађанским стварима, Уговорне Стране ће примењивати Конвенцију о достављању у иностранству судских и вансудских аката у грађанским или трговачким стварима, која је потписана у Хагу 15. новембра 1965. године (у даљем тексту овог члана: „Конвенција”), уз одступања предвиђена овим чланом.

(2) Замолница, предвиђена чланом 3. Конвенције и акти које треба доставити прослеђују се у једном примерку.

(3) Достављање ће бити извршено у року од 90 дана од пријема замолнице.

(4) Ако је акт који треба доставити састављен на службеном језику замољене Уговорне Стране или је уз њега приложен оверени превод на службени језик замољене Уговорне Стране, замољени орган поступа у складу са чланом 5. став 1. тач. а) или б) Конвенције.

(5) Члан 12. Конвенције примењује се на трошкове извршења замолнице за достављање аката. Трошкове достављања аката преко централних органа сноси замољена Уговорна Страна.

(6) Ако је адреса назначена у замолници за достављање акта нетачна или ако прималац није пронађен на тој адреси, замољени орган, по службеној дужности, предузима неопходне мере за утврђивање адресе, под условом да су му доступни релевантни подаци. Ако адреса не може бити утврђена, замољени орган о томе обавештава орган који му је упутио замолницу, уз враћање акта који треба доставити.

(7) Органи Уговорне Стране могу достављати акте лицима који бораве на територији друге Уговорне Стране путем поште; међутим, такво достављање се може сматрати правилним само ако су испуњени следећи услови:

1. акт је послат као препоручено писмо са потврдом о пријему;
2. акт је пропраћен преводом на службени језик Уговорне Стране на чијој територији се врши достављање, осим ако је прималац држављанин Уговорне Стране из које је послат акт; и
3. прималац је добровољно примио акт и потврдио пријем својим потписом.

(8) Прималац може одбити да прими акт у тренутку достављања или у року од 15 дана од дана достављања давањем писане изјаве о одбијању пријема ако услов из става (7) тачка 2. овог члана није испуњен. У овом случају прималац може послати пошљаоцу писану изјаву да одбија да прихвати пријем акта.

Замолница за правну помоћ у извођењу доказа

Члан 10.

(1) Осим у случају који је уређен чланом 11. овог уговора, на замолнице за извођење доказа у грађанским стварима Уговорне Стране примењују Конвенцију о извођењу доказа у иностранству у грађанским или трговачким стварима од 18. марта 1970. године (у даљем тексту овог члана: „Конвенција”), уз одступања предвиђена овим чланом.

(2) Правна помоћ обухвата и утврђивање адресе лица које борави на територији једне од Уговорних Страна, против кога је лице са пребивалиштем или боравиштем на територији друге Уговорне Стране поднело тужбени захтев у грађанској ствари као и утврђивање прихода и имовине лица против кога је поднет захтев за издржавање. У циљу омогућавања поступања по таквим замолницама, Уговорна Страна молиља доставља све расположиве податке у датом случају.

(3) У погледу употребе језика који се користи за сачињавање замолнице и пропратних аката примењује се члан 4. став (2) овог уговора.

(4) Извршење замолнице, осим разлога наведених у члану 11. Конвенције, може се одбити и ако извршење такве замолнице није дозвољено због ограничења за извођење доказа које предвиђа право замољене Уговорне Стране.

(5) Замолнице ће бити извршене у року од 120 дана од дана њиховог пријема.

(6) Ако је адреса наведена у замолници за извођење доказа нетачна или лице наведено у замолници није пронађено на датој адреси, замољени орган, по службеној дужности, предузима радње за утврђивање адресе, под условом да има неопходне податке.

(7) На трошкове извршења замолнице примењује се члан 14. Конвенције.

(8) Није потребно тражити одобрење надлежног органа замољене Уговорне Стране за извођење доказа, из члана 15. Конвенције.

Саслушање путем видеоконференције

Члан 11.

(1) У зависности од расположивих техничких могућности, Уговорне Стране ће обезбедити саслушање лица која су присутна на њиховој територији путем видеоконференције.

(2) Захтев за саслушање путем видеоконференције садржи следеће податке:

1. назив, број предмета и контакт податке, посебно е-маил адресу, органа који упућује замолницу;
2. имена и адресе странака у поступку и њихових заступника;
3. предмет поступка и кратак опис чињеничног стања;
4. име, адресу и процесни положај лица које треба да буде саслушано;
5. име и функцију лица које спроводи саслушање;
6. планирани датум саслушања;

7. податак да ли ће орган који упућује замолницу обезбеђује тумача.

(3) На основу замолнице, замољени централни орган одређује услове под којима се саслушање може спровести и може именовати орган на територији замољене Уговорне Стране који учествује у организацији и спровођењу саслушања.

(4) Надлежни органи Уговорних Страна који су укључени у извођење доказа непосредно комуницирају у циљу проналажења непоходних решења за спровођење саслушања.

(5) Трошкове који настану у вези са саслушањем сноси орган који је упутио замолницу. На затев овог органа, замољени орган му унапред даје обавештење о трошковима, ако је то могуће.

(6) Учешће лица које треба да буде саслушано је добровољно и против тог лица се не могу применити принудне мере. Орган који упућује замолницу или орган замољене Уговорне Стране, ако он упућује позив за саслушање лицу које треба да буде саслушано, обавештава то лице да је његово учешће добровољно.

(7) Саслушање спроводи замољени орган у складу са својим правом.

(8) Замољени орган обавештава замољени централни орган о исходу саслушања. Централни органи Уговорних Страна обавештавају једни друге о исходу поступка на основу замолнице за пружање правне помоћи.

Позивање сведока и вештака

Члан 12.

(1) Појављивање сведока или вештака који борави на територији друге Уговорне Стране је добровољно и принудне мере се не могу применити на сведока или вештака који се не одазове.

(2) Позив за саслушање мора бити достављен сведоку или вештаку најкасније 45 дана пре дана када треба да се појави пред органом Уговорне Стране молиље.

(3) У позиву сведок или вештак мора бити обавештен о својим правима и обавезама, условима за наплату и надокнаду трошкова и накнада, као и начину исплате. Позив не може садржати упозорење да се примењују принудне мере против сведока или вештака ако се не одазове позиву.

(4) Сведок или вештак који се одазове позиву може захтевати накнаду путних трошкова и трошкова боравка као и накнаду за услуге. Ове трошкове сноси орган који упућује замолницу. Трошкови боравка и накнада за услуге одређују се у износу који не може бити мањи од износа утврђених правилницима о накнадама и прописима који се примењују на територији Уговорне Стране на којој се спроводи саслушање.

(5) На основу захтева, сведоку или вештаку се даје предујам за покриће трошкова путовања и боравка, у целини или делимично.

Достављање исправа о личном статусу

Члан 13.

(1) Уговорне Стране достављају једна другој изводе из матичних књига, као и правоснажне судске одлуке које се односе на лични статус држављана друге Уговорне Стране.

(2) Документи и судске одлуке из става (1) овог члана достављају се надлежном органу друге Уговорне Стране без накнада и трошкова.

Обавештење о прописима

Члан 14.

(1) Централни органи Уговорних Страна достављају, на захтев, један другом обавештења о њиховим прописима и судској пракси њихових судова.

(2) Ако се обавештење о праву замољене Уговорне Стране тражи ради доношења одлуке у поступку који се води пред неким органом, примењује се Европска конвенција о обавештењима о страном праву, закључена у Лондону 7. јуна 1968. године.

ТРЕЋИ ДЕО ПОСТУПАК

Ослобађање од обезбеђења парничних трошкова

Члан 15.

Држављанин Уговорне Стране, који има пребивалиште или боравиште на територији једне од Уговорних Страна, не може бити обавезан да пружи обезбеђење за парничне трошкове или било које друго обезбеђење на територији друге Уговорне Стране само зато што је странац или зато што нема пребивалиште или боравиште на територији Уговорне Стране пред чијим органом учествује у поступку.

Подобност за добијање правне помоћи

Члан 16.

(1) Држављани једне Уговорне Стране имају право на правну помоћ на територији друге Уговорне Стране, под истим условима и у истом обиму као и држављани те Уговорне Стране, у складу са њеним прописима.

(2) Правна помоћ се односи на све процесне радње, укључујући и радње извршења.

(3) Ако странка у поступку остварује право на правну помоћ према праву једне Уговорне Стране, та странка има право на правну помоћ за сваку процесну радњу која се спроводи у истом случају пред органом друге Уговорне

Стране. Ако такав облик правне помоћи не постоји, обезбедиће се сличан облик правне помоћи који постоји према праву замољене Уговорне Стране.

Захтев за правну помоћ и његови прилози

Члан 17.

(1) Држављанин једне Уговорне Стране, у циљу остваривања права на правну помоћ пред органом друге Уговорне Стране у складу са чланом 16. овог уговора, може поднети захтев:

1. директно надлежном органу Уговорне Стране на чијој територији тражи правну помоћ; или

2. преко надлежног органа Уговорне Стране на чијој територији борави; овај орган, у складу са чланом 3. став (1) овог уговора, прослеђује захтев и прилоге надлежном органу Уговорне Стране на чијој територији се тражи правна помоћ.

(2) Потврду о личној и породичној ситуацији, приходима и финансијском стању подносиоца захтева издаје надлежни орган Уговорне Стране на чијој територији подносилац захтева има пребивалиште или боравиште.

(3) У случају из става (1) тачка 1. овог члана, право Уговорне Стране поступајућег органа примењује се на подношење захтева, укључујући и језик за документе који се подносе.

(4) Орган који одлучује о захтеву за правну помоћ може, ако сматра да је то потребно, затражити додатне информације од подносиоца захтева или од органа који је издао потврду која се прилаже уз захтев, на начин предвиђен чланом 3. став (1) овог уговора.

Литиспенденција

Члан 18.

(1) Ако се пред органима обе Уговорне Стране воде поступци између истих странака у погледу истог права које произилази из истог чињеничног стања, а одлука која буде донета може, у складу са условима предвиђеним овим уговором, бити призната и извршена на територији друге Уговорне Стране, орган Уговорне Стране пред којим је поступак покренут касније може обуставити тај поступак.

(2) У смислу примене овог уговора, поступак се сматра покренутим на дан када је суду поднет акт којим се покреће поступак.

(3) Приликом примене става (1) овог члана, органи Уговорних Страна могу преко централних органа затражити обавештење о поступку који се води на територији друге Уговорне Стране.

ЧЕТВРТИ ДЕО

ПРИЗНАЊЕ И ИЗВРШЕЊЕ ОДЛУКА

Опште одредбе о признању и извршењу одлука

Члан 19.

(1) Одредбе овог дела уговора не примењују се на одлуке донете у поступцима који се односе на стечај.

(2) У смислу одредаба овог дела уговора, следеће одлуке могу бити признате и извршене:

1. судска одлука донета у грађанској ствари;
2. одлука коју је донео други орган на основу судске одлуке у грађанској ствари, уз коју се прилаже та судска одлука;
3. одлуке које су донели јавни бележници.

(3) У случају из става (2) тачка 2. овог члана суд одлучује о признању обе одлуке.

Признање и извршење одлука

Члан 20.

(1) Одлука коју је донео орган једне Уговорне Стране, која је правноснажна и извршна према праву те Уговорне Стране, признаје се на територији друге Уговорне Стране ако не постоје разлози за одбијање признања из члана 21. овог уговора.

(2) Одлуке донете од стране органа једне Уговорне Стране које су правноснажне и извршне према праву те Уговорне Стране, извршавају се на исти начин као и домаће одлуке ако не постоје разлози за одбијање извршења из члана 21. овог уговора.

Одбијање признања и извршења одлука

Члан 21.

(1) Признање и извршење одлуке из члана 20. овог уговора одбија се ако:

1. орган Уговорне Стране који је донео одлуку нема надлежност према праву Уговорне Стране на чијој територији се тражи признање и извршење одлуке;
2. тужени или лице против ког се тражи извршење одлуке, није учествовало у поступку зато што њему или његовом правном заступнику документ којим је покренут поступак није достављен благовремено и на начин који му омогућава да припреми одбрану;

3. је поступак који се води између истих странака поводом истог права које произилази из истог чињеничног стања пред органом Уговорне Стране на чијој

територији се тражи признање и извршење одлуке покренут раније него пред органом Уговорне Стране који је донео одлуку;

4. је у спору између истих странака поводом истог права које произилази из истог чињеничног стања орган Уговорне Стране на чијој се територији тражи признање и извршење одлуке већ донео правноснажну и обавезујућу одлуку;

5. је у спору између истих странака поводом истог права које произилази из истог чињеничног стања у трећој држави већ донета правноснажна и обавезујућа одлука, и та одлука може бити призната и извршена на територији Уговорне Стране у којој се тражи признање и извршење одлуке;

6. је признање или извршење одлуке противно јавном поретку Уговорне Стране на чијој територији се тражи признање и извршење.

(2) Ако је према праву било које Уговорне Стране надлежност за питања личног статуса или породичног права заснована на држављанству, приликом примене става (1) тачка 1. овог члана на лице које је држављанин обе Уговорне Стране узимају се у обзир оба држављанства.

Примена националног права на признање и извршење одлука

Члан 22.

Ако одлука донета од стране надлежног органа једне Уговорне Стране не може бити призната или извршена на територији друге Уговорне Стране у складу са одредбама овог уговора, овај уговор не спречава признање и извршење одлуке на основу права те Уговорне Стране.

Захтев за признање и извршење

Члан 23.

(1) Захтев за признање и извршење може се поднети непосредно надлежном органу Уговорне Стране на чијој територији треба да се призна и изврши одлука.

(2) Захтев се, такође, може поднети органу који је донео првостепену одлуку; у том случају, захтев се прослеђује надлежном органу друге Уговорне Стране преко централних органа, при чему су централни органи одговорни само за прослеђивање захтева и пратећих докумената.

(3) Захтев мора садржати следеће податке:

1. име и адресу подносиоца захтева, јединствени матични број грађана, а за правно лице и порески идентификациони број и, ако је применљиво, име и адресу законског заступника подносиоца захтева;

2. име и адресу странке која има супротни интерес, јединствени матични број грађана, ако је могуће, а за правно лице и порески идентификациони број и, ако је применљиво, име и адресу законског заступника ове странке;

3. ако је применљиво, одређивање једног средства или једног предмета или више средстава и предмета извршења или стављање захтева да се извршење одреди на целокупној имовини извршног дужника;

4. ако је применљиво, подаци о имовини странке која има супротан интерес која се налази на територији Уговорне Стране где се одлука треба извршити; и

5. сваки додатни податак који може олакшати извршење одлуке.

(4) Уз захтев се прилажу следећа документа:

1. оригинал или оверена копија одлуке;

2. потврда да је одлука правоснажна и обавезујућа и да је извршна, осим ако то није очигледно из саме одлуке;

3. потврда да је странци против које је донета одлука, а која није учествовала у поступку, благовремено и правилно достављен документ којим је покренут поступак;

4. поред докумената из тач. 1. до 3. овог става све друге документе који су неопходни за испитивање услова за признање који су предвиђени овим уговором; и

5. оверен превод захтева и докумената из тач. 1. до 4. овог става на језик Уговорне Стране на чијој територији се одлука треба извршити; превод обезбеђује подносилац захтева.

Поступак који се односи на признање и извршење одлука

Члан 24.

(1) На питања поступка који се односи на признање и извршење одлука, а која нису уређена овим уговором, примењује се право замољене Уговорне Стране.

(2) Одлука донета од стране органа друге Уговорне Стране не може се преиспитивати у погледу меритума. Приликом одлучивања о захтеву за признање и извршење, суд се ограничава на утврђивање да ли су испуњени услови за признање и извршење предвиђени овим делом уговора.

(3) Дужник може износити приговоре против извршења одлуке у складу са правом Уговорне Стране чији је орган донео одлуку о извршењу.

(4) У захтеву за извршење подносилац може тражити накнаду следећих трошкова:

1. трошкова које је претрпео, а који су потврђени службеним документом и који су настали у вези са неуспешним извршењем на територији Уговорне Стране у којој је донета одлука; и

2. трошкова преводилачких услуга насталих у вези са захтевом из члана 23. овог уговора.

Поравнања

Члан 25.

Одредбе овог дела уговора примењују се сходно на поравнања која су одобрили надлежни органи.

Одлука о трошковима поступка

Члан 26.

(1) Признање и извршење одлуке обухвата, поред одлуке о меритуму, и одлуку о трошковима поступка.

(2) Уз одступања предвиђена у ст. (3) до (6) овог члана, Уговорне Стране примењују одредбе чл. 18. и 19. Конвенције о грађанском поступку, потписане у Хагу 1. марта 1954. године (у даљем тексту овог члана: „Конвенција”), на извршење одлука којима се тужиоцу или умешачу налаже плаћање трошкова поступка.

(3) Захтев за извршење одлуке о трошковима поступка може се поднети:

1. органу који је донео одлуку о трошковима или који је одлучивао у првостепеном поступку, у ком случају орган коме је поднет захтев исти прослеђује надлежном органу друге Уговорне Стране преко централних органа; или

2. директно органу друге Уговорне Стране који је надлежан за покретање извршног поступка.

(4) Ако је захтев поднет у складу са ставом (3) тачка 1. овог члана, централни органи су одговорни само за прослеђивање захтева и пратећих докумената органу који је надлежан за покретање извршног поступка.

(5) Усаглашеност са условима предвиђеним чланом 19. став 2. тач. 1. и 2. Конвенције потврђује орган који је донео одлуку чије извршење се тражи.

(6) Превод из члана 19. став 2. тачка 3. Конвенције обезбеђује подносилац захтева.

ПЕТИ ДЕО

ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Однос са другим међународним уговорима

Члан 27.

(1) Одредбе овог уговора не утичу на права и обавезе Уговорних Страна које произилазе из других међународних уговора чије су обе Уговорне Стране државе уговорнице.

(2) Овај уговор не утиче на постојеће и будуће обавезе Мађарске које протичу из њеног чланства у Европској унији.

(3) Овај уговор или одређене његове одредбе престају да важе на дан ступања на снагу Споразума између Европске уније или Европске уније и њених држава чланица, с једне стране, и Републике Србије, с друге стране, у погледу питања која се уређују тим споразумом.

Прелазне одредбе

Члан 28.

(1) Уговор између Социјалистичке Федеративне Републике Југославије и Народне Републике Мађарске о узајамном правном саобраћају, потписан у Београду 7. марта 1968. године, примењује се на замолнице за правну помоћ које су послате замољеној Уговорној Страни пре ступања на снагу овог уговора, али које нису извршене до датума његовог ступања на снагу.

(2) Чл. 19. до 26. овог уговора примењују се и на признање и извршење у следећим случајевима:

1. у имовинскоправним стварима, на сваку одлуку која је постала правноснажна и извршна пре ступања на снагу овог уговора, али после 13. фебруара 1961. године; и

2. у неимовинскоправним стварима, на сваку одлуку која је донета и свако поравнање које је одобрено пре ступања на снагу овог уговора.

Решавање спорова мирним путем

Члан 29.

Сваки спор који настане у вези са применом, тумачењем и спровођењем овог уговора Уговорне Стране решавају путем преговора, уз учешће централних органа.

Ратификација и ступање на снагу

Члан 30.

(1) Овај уговор ће бити ратификован у складу са националним правом Уговорних Страна. Уговор ступа на снагу првог дана после истека 30 дана од дана пријема последњег писаног обавештења, којим се Уговорне Стране, дипломатским путем, узајамно обавештавају о завршеном поступку ратификације Уговора.

(2) Овај уговор се закључује на неодређено време. Уговор може бити измењен у било које време, уз обострану сагласност, разменом нота између Уговорних Страна дипломатским путем. Измене ступају на снагу у складу са ставом (1) овог члана.

(3) Ступањем на снагу овог уговора престају да важе:

1. одредбе чл. 1. до 16. и 18. до 72. Уговора између Социјалистичке Федеративне Републике Југославије и Народне Републике Мађарске о узајамном правном саобраћају, потписаног у Београду 7. марта 1968. године; и

2. одредбе чл. 1. до 19. Уговора о изменама и допунама Уговора између Социјалистичке Федеративне Републике Југославије и Народне Републике Мађарске о узајамном правном саобраћају потписаног у Београду 7. марта 1968. године, потписаног у Будимпешти 25. априла 1986. године.

(4) На замолнице за достављање аката које су поднете, али нису извршене пре ступања на снагу овог уговора, примењују се одредбе Уговора између Социјалистичке Федеративне Републике Југославије и Народне Републике Мађарске о узајамном правном саобраћају, потписаног у Београду 7. марта 1968. године, осим на питања из члана 17. Уговора између Социјалистичке Федеративне Републике Југославије и Народне Републике Мађарске о узајамном правном саобраћају, потписаног у Београду 7. марта 1968. године, на која се примењује овај уговор.

(5) Свака Уговорна Страна може да раскине овај уговор у било које време, путем писаног обавештења достављеног другој Уговорној Страни дипломатским путем. Раскид ступа на снагу по истеку шест месеци од дана пријема обавештења о раскиду.

(6) У случају раскида Уговора, замолнице за правну помоћ достављене пре ступања на снагу раскида извршавају се у складу са одредбама овог уговора.

КАО ПОТВРДУ, доле потписани, прописно овлашћени од својих Влада, потписали су овај уговор.

Сачињено у Будимпешти, 14. новембра 2024. године, у два оригинална примерка, на српском, мађарском и енглеском језику. Текст је веродостојан на сва три језика. У случају разлика у тумачењу, меродаван је текст на енглеском језику.

ЗА РЕПУБЛИКУ СРБИЈУ

ЗА МАЂАРСКУ

Маја Поповић
министар правде

Bence Tuzson
министар правде

Члан 3.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије – Међународни уговори”.

О Б Р А З Л О Ж Е Њ Е

I. УСТАВНИ ОСНОВ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Уставни основ за доношење Закона о потврђивању Уговора између Републике Србије и Мађарске о правној помоћи у грађанским стварима садржан је у члану 99. став 1. тачка 4. Устава Републике Србије, према коме је у надлежности Народне скупштине да потврђује међународне уговоре, када је законом предвиђена обавеза њиховог потврђивања.

II. РАЗЛОЗИ ЗБОГ КОЈИХ СЕ ПРЕДЛАЖЕ ПОТВРЂИВАЊЕ УГОВОРА

Између Републике Србије и Мађарске на снази је Уговор између Социјалистичке Федеративне Републике Југославије и Народне Републике Мађарске о узајамном правном саобраћају од 7. марта 1968. године, новелиран 1986. године, којим су регулисани различити облици међународне правне помоћи у грађанским и кривичним стварима.

С обзиром на протек времена од закључења билатералног уговора и чињеницу да су се у међувремену у обе државе битно измениле политичке, економске и социјалне околности, као и тенденцију ка модернизацији европског права и међународне сарадње у погледу ефикасности и примене нових облика пружања правне помоћи које омогућава савремена технологија, препозната је потреба за новелирањем уговора. Осим тога, интерес Републике Србије као кандидата за чланство у Европској унији је закључивање модернијег уговора у циљу додатне хармонизације националног законодавства са правом Европске уније.

Потврђивањем новог Уговора између Републике Србије и Мађарске о правној помоћи у грађанским стварима створиће се услови за чвршћу и ефикаснију сарадњу правосудних органа двеју држава, чиме би се не само допринело бољој сарадњи између двеју држава, већ и омогућило брже решавање правних спорова. Ово првенствено из разлога што грађани двеју држава, као и правна лица, све више између себе остварују правне контакте, што захтева ефикасну судску сарадњу и сарадњу других надлежних органа двеју држава.

III. ПРОЦЕНА ПОТРЕБНИХ ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТАВА ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ЗАКОНА

За спровођење овог закона неће бити потребна финансијска средства у буџету за 2025. годину.

У наредним годинама евентуални трошкови везани за реализацију активности из Закона о потврђивању Уговора између Републике Србије и Мађарске о правној помоћи у грађанским стварима планираће се у оквиру лимита који Министарство финансија утврђује у поступку припреме и доношења Закона о буџету за раздео Министарства правде.